

Det autentiske Liv – fjerne Riger og sorte Rytmer.

Poetisk Parloir 2014-3

Aaret er 1930 og Tom Kristensen udgiver Undergangsromanen *Hærværk*. Hør her Indledningen:

Nu kimedede Telefonen igen. Ole Jastrau, som laa paa Divanen og læste, lagde Bogen fra sig, opslaaet ... ikke paa Bordet ... aldrig paa Bordet, for dér skulde kun den sorte, blanke Telefon og den mørke, ru Negerfetish have Plads.

Saa koncist kan den eksistentielle Scene for al Eftertid – sættes paa ét Bord: Mennesket som splittet imellem Modsætninger, paa den ene Side moderne Civilisation og Telekommunikation, billedliggjort i Telefonen, paa den anden Side Ur-tilstanden, det naturlige, frit udfoldende Menneske, symboliseret ved den mørke, ru Negermaske-Figur-Fetish.

Fra Jens Nielsen og Holm-Møller Museet, stiller vi om til ... Vejle Kunstmuseum og Magasin.

Udstillingsdirektør, Marie Dufresne:

“Hej le Berthéline, velkommen til Vejle Kunstmuseum.”

Jens Nielsen. – Se her »Sorte Rytmer«. Fri Dans ... fri Udfoldelse. Tværs gennem Fremmedgjorthed ... slaar man sig løs. I det autentiske ... det uhindrede.

Tom Kristensen var fuld-blods Ekspressionist, vor fremmeste: Forfalden til Whisky og hvas Eksistens. For ifølge Ekspressionismen ind-

lejrer den gryende Modernitet en grum Fremmedgørelse: Tab af naturlig, Tab af oprindeligt, Tab af det autentiske Menneske, der det 20.Aarh. anno hver Morgen maa staa-Helved-op og stroppe sig ned i...

Kulturens Gevandter, Ham, Fernis

I *Hærværk* søger Hovedpersonen Jastrau at genfinde det mistede:

Jeg vil hvile i mig selv, sagde han, og betragte, hvad der dukker frem nede i mig selv.

Ekspressionismens Kunstnere besøgte de etnografiske Museer, boede blandt Sigøjnere og berejste Asiens Egne, Sydhav og Afrika – i søgen efter de ægte Livs- og Sjæleformer, og uspoleret Farvepragt uden prunk. Saaledes befor Jens Nielsen, Emil Nolde og Tom Kristensen De fjerne Riger, Kina og Japans Lande.

Jens Nielsen: »Fjerne Riger«. Her ser vi unægteligt et Billede, der knytter an til de japanske og kinesiske Taagelandskaber, hvor Urelementerne foresvæver. Det var det Ekspressionisterne ville, tilbage til det oprindelige. Men...

den europæiske Fernis, Ekvipage, Ham

...klæber allevegne. Hør her Kristensen, som han pludselig – i et Tog fuld af Japanere – føler sig hensat til Tyskland, og i de omkringsiddende 'Gule' – ser han lutter Berlinere og Berlinerdekadence.

»I Japansk Kupé«: *Overfor sidder en Berlinerdreng, udhalet, blegfed og gullig. Et Par store Guldbryller indrammer de sorte, asiatiske Øjne, som næsten aldrig skifter Udtryk. Der maa være noget urokkeligt, en Ro, der grænser til Følelseløshed. Maaske er Neglene mindre rene; men ellers er den europæiske Ham passet godt nok til. ...*

Det er svært at gennemføre Evropa i alle pinlige Detailler; ... Og hans Sidemand troer, at man skal have Støvlestroppe stikkende op bagud. Japan! Her dukker du frem i smaa Træk, de Træk, jeg lurer paa, og som gør mig glad. Jeg forstaar dem ikke, men er glad ved, at der er Brist i den europæiske Fernis.

Derfor: din Kost-stenalderkyst, din Kaffe-øko-latté, din wifi-zone-fri Havhytte og Nudist – til hobe det hive én og samme Læst ... Modernitetens Last ... Autenticitetens Lyst.

Saa kom i hu Ekspressionismens Arv, naar Autenticitet dig ivrer.

le Berthéline ©

Kunstner, Forfatter og Kritiker

Det autentiske Liv – fjerne Riger og sorte Rytmer

